

BAŻANT

– *Phasianus colchicus*

Systematyka

- królestwo: zwierzęta
- gromada: ptaki
- typ: strunowce
- rząd: grzebiące
- podtyp: kręgowce
- rodzina: kurowate

Jak wygląda?

Bażanty cechuje wyraźny dymorfizm płciowy, wyrażony różnicami w ubarwieniu szaty, a także w masie ciała. Upierzenie koguta jest jaskrawe z metalicznym połyskiem. Wśród ptaków występujących w Polsce dominuje ubarwienie od złocistopomarańczowego do miedzianoczerwonego. Tylko głowa oraz szyja – powyżej często występującego na niej białego pierścienia, zwanego obrozą – są zielonkawe z fioletowym połyskiem. Na bokach głowy nierzadko można zaobserwować dwa czubki z piór, tzw. uszy, a wokół oczu widoczne są nagie, czerwone płyty skóry, zwane różami. Cechy te są szczególnie wyraźne w okresie toków. Ogon koguta jest silnie wydłużony, a na ciekach (nogach) występują ostre wyrostki, zwane ostrogami. Masa ciała koguta wynosi około 1,4 kg, a kury średnio około 1 kg. Samice mają skromne upierzenie, o charakterze ochronnym, w tonie od beżowego do brązowego, urozmaicone ciemnobrązowymi plamkami, wyraźnymi szczególnie na głowie i grzbiecie, a zanikającymi w dolnych partiach ciała. Ogon kury jest również klinowaty i wydłużony, ale wyraźnie krótszy niż u samców.

W jakim środowisku żyje?

Ojczyzną bażantów jest Azja Środkowa, od brzegów Morza Czarnego po kraje Dalekiego Wschodu. W wyniku zasiedleń, głównie ptakami pochodzącymi z hodowli wolierowej, rozprzestrzeniły się one w wielu regionach Europy, a później także na innych kontynentach. Do Polski trafiły prawdopodobnie w XVII wieku, przy czym początkowo utrzymywane były wyłącznie w hodowlach zamkniętych. Naturalnym środowiskiem bażantów są lasy przerywane niewielkimi lukami i polanami, lasy łęgowe, nadbrzeżne zarośla oraz trzcinowiska w dolinach rzek. Bujna roślinność zapewnia ptakom bezpieczne kryjówki, a wraz z bogatą fauną (owady, mięczaki) jest także źródłem pokarmu. Bażanty występują również w dolinach rzek i w szuwarach wokół zbiorników wodnych oraz środowiskach polnych, odznaczających się mozaiką upraw, zwłaszcza jeśli występują tam niewielkie kępy lub pasy drzew i krzewów, a także inne nierolnicze elementy krajobrazu z bogatą roślinnością.

Czym się żywi?

Jesienią bażanty zjadają przede wszystkim liście, łodygi, korzonki, owoce i nasiona wielu roślin, w tym również uprawnych. Wraz z ustąpieniem zimy opuszczają dotychczasowe ostoje – remizy, trzcinowiska, zaniedbane ogrody, sady, a nawet parki – i poszukują odpowiednich terenów tokowych i gniazdowych. Zdarza się przy tym, że koguty i kury (zwłaszcza młode) podejmują kilku-, a nawet kilkunastokilometrowe wędrówki.

Pokarm piskląt stanowią początkowo prawie wyłącznie owady, ale wraz z wiekiem ich udział maleje na rzecz karmy roślinnej, która dominuje w diecie dorosłych bażantów, choć wiosną i latem chętnie zjadają one również owady, dżdżownice, ślimaki itp.

Czy wiesz, że:

- Bażanty znakomicie radzą sobie bez dostępu do wody. W warunkach naturalnych bażantom wystarcza woda zawarta w pokarmie.
- W końcu marca koguty zaczynają oznajmiać zajęcie terytorium tokowego przez głośne okrzyki, które można usłyszeć najczęściej w godzinach rannych i popołudniowych.
- Bażanty są wrażliwe na niekorzystne zmiany warunków siedliskowych. Powodem zmniejszenia ich liczebności są niekorzystne zmiany środowiskowe, zwłaszcza usuwanie zakrzewień, trzcinowisk i innych tego typu nierolniczych elementów krajobrazu, będących ostojami zimą, a także bezpiecznymi miejscami łęgów. Można temu zapobiec przez zakładanie remiz, dokarmianie tych ptaków oraz redukcję drapieżników i ochronę przed kłusownictwem.
- W terenach rolniczych, wraz z postępem mechanizacji prac polowych, wzrasta śmiertelność piskląt na skutek wykaszania łąk oraz z powodu zmniejszenia się dostępności pokarmu owadziwego, co jest następstwem stosowania chemicznych środków ochrony roślin. Ogromny wpływ ma również presja drapieżników, szczególnie coraz liczniejszych lisów.

Bażant

Jak
wygląda?

W jakim
środowisku
żyje?

Czym się żywi?

Z W I E R Z E Ț A P O L S K I

